

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/963/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115210252
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6115210252.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a Mgr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v právnej veci žalobcu BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Hausmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, 821 08, IČO: 47 258 713, proti žalovanému W. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. XXX, G., zastúpeného Centrum právnej pomoci so sídlom Nám. Slobody 12, P. O. Box 125, 810 05 Bratislava 15, IČO: 30 798 841, zastúpeného JUDr. Mariánou Belkovou, vedúcou kancelárie Centra právnej pomoci v Banskej Bystrici, s doručovacou adresou Centrum právnej pomoci, kancelária Banská Bystrica, Skuteckého 30, 974 01 Banská Bystrica, v konaní o zaplatenie 861,71 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 20C/203/2015-32 zo dňa 22. 09. 2015, takto

rozhodol:

I. V konaní p o k r a č u j e s právnym nástupcom žalobcu CETELEM SLOVENSKO a. s., so sídlom Panenská 7, 812 36 Bratislava, IČO: 35 787 783, v konaní zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoli, s. r. o., Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 547, spoločnosťou BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 821 08 Bratislava, IČO: 47 258 713, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I v oddieli: Po, vložka č. 2990 B.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 861,71 Eur s príslušenstvom a v závislom výroku o trovách konania (prvý výrok) p o t v r d z u j e.

III. Žalovaný m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 861,71 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 808,01 Eur od 04.06.2014 až do zaplatenia, trovy konania za zaplatený súdny poplatok vo výške 51,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 143,62 Eur, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (prvý výrok) a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (druhý výrok).

Z jeho dôvodov vyplýva, že žalobca sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu 861,71 Eur spolu s úrokmi z dlžnej úverovej istiny vo výške 39 % zo sumy 635,94 Eur od 04.06.2014 až do zaplatenia a s úrokmi z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 808,01 Eur od 04.06.2014 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Okresný súd, rozhodujúc podľa § 115a ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, platného a účinného do 30.06.2016 (ďalej v texte aj „O. s. p.“), rozhodol bez nariadenia pojednávania a za použitia ustanovení § 52 ods. 1, § 53 ods. 1 veta prvá, § 54 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej v texte aj „OZ“), článku 3 ods. 1,

2, článku 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej v texte len „Smernica“), §2 písm. a), b), §9 ods. 1, 2 písm. f), g), i), j), k), r), y), §11 ods. 1 písm. a), b), d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, účinného od 11.06.2010 (ďalej v texte len „zákon o spotrebiteľských úveroch“ alebo „z. č. 129/2010 Z. z.“) uzavrel, že strany konania dňa 10.05.2013 uzatvorili zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty, ktorej súčasťou boli všeobecné podmienky žalobcu, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 678,78 Eur, ktorý sa zaviazal splatiť v 36 splátkach po 34,51 Eur so splatnosťou prvej splátky dňa 15.06.2013. Žalovaný zaplatil len 156,84 Eur, preto právny predchodca žalobcu vyhlásil dňa 03.06.2014 mimoriadnu splatnosť úveru. Dlh ku tomuto dňu predstavuje sumu 861,71 Eur a pozostáva z úverovej istiny vo výške 635,94 Eur, z dlžných úrokov, poplatkov a poistného vo výške 172,07 Eur a z nákladov, spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 53,70 Eur, ktoré súd žalobcovi priznal. Nevyhovel žalobe v časti dohodnutého úroku vo výške 39 % ročne zo sumy 635,94 Eur od 04.06.2014 do zaplatenia, t.j. po dobe vyhlásenia zosplatenia úveru z dôvodu, že zmluvné úroky z poskytnutého úveru patria veriteľovi len do splatnosti dlhu. Po splatnosti dlhu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, povinnosť platiť dohodnuté úroky z úveru dňom splatnosti dlhu zaniká; poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998 ako aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.10.2013 sp. zn. 3Co/85/2013. Žalobcovi priznal úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 808,01 Eur od 04.06.2014 až do zaplatenia v súlade s Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 857/1995 Z. z. v aktuálnom znení.

O trovách konania rozhodol v zmysle §142 ods. 3 O. s. p. a aj keď mal žalobca úspech len čiastočný, priznal mu plnú náhradu trov konania z výšky súdom priznaného plnenia, ktoré pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 51,50 Eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 143,62 Eur za 2 úkony právnej služby po 51,45 Eur, 2x režijný paušál po 8,39 Eur + 20 % DPH.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prostredníctvom Centra právnej pomoci žalovaný. Podľa jeho názoru sa súd nedostatočne zaoberal predloženými dôkazmi, nesprávne ich vyhodnotil a na základe toho nerozhodol o žalobe správne. Na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 678,78 Eur, žalovaný zaplatil 156,84 Eur. Nesplatená istina úveru potom predstavuje 521,94 Eur. Podľa § 9 ods. 2 a § 11 ods. 1 z. č. 129/2010 Z. z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), r) a y) a § 10 ods. 1, t.j. v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa. Zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 10.05.2013 neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a ich prípadné poradie, konkrétne neobsahuje údaj, aká suma sa započítava na splátku istiny a koľko zo splátky predstavuje splácanie úveru. Preto je úver bezúročný a bez poplatkov a istina potom predstavuje 678,78Eur. Keďže žalovaný zaplatil 156,84 Eur, je povinný zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 521,94Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % od 04.06.2014 do zaplatenia. O trovách konania navrhol, aby súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a žiadal priznať náhradu trov konania v rozsahu jedného úkonu právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu žalovaného - vo výške 71,81 Eur (1 úkon 51,45 Eur + 8,39 Eur režijného paušálu + 20 % DPH). Poukázal na to, že v bode 1.1 časť 1 zmluvy je uvedená výška mesačnej splátky 34,51 Eur, dátum splatnosti prvej splátky je 15.06.2013, pričom súčasne na tom istom mieste zmluvy je uvedený aj počet mesačných splátok (36). Údaj o konečnej splatnosti úveru je tiež uvedený v bode 1 časť 1.1. zmluvy, t. j. 15.05.2016. V zmluve je teda údaj o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v zmysle §9 ods. 2 z. č. 129/2010

Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov.

4. Konanie v prejednávanej spore začalo pred 30.06.2016. Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte len „C.s.p.“), ktorý v §470 ods. 1 ustanovuje, že tento zákon platí aj na konania, začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Odvolanie žalovaný podal dňa 19.11.2015, teda za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku.

5. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný v zmysle §34 C. s. p. na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu §380 ods. 1, 2 C. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa §385 ods. 1 C. s. p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa §387 ods. 1, 2 C. s. p. ako vo výroku vecne správny potvrdil.

6. Podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. V prejednávanej veci ide o konanie, v ktorom je odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania. Žalovaný v odvolaní namietal, že zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 10.05.2013 neobsahuje náležitosti podľa §9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch, konkrétne údaj, aká suma sa započítava na splátku istiny a koľko zo splátky predstavuje splácanie úveru. Odvolací súd sa preto zaoberal len vyššie uvedeným aspektom odvolania žalovaného, teda otázkou, či skutočne sporná zmluva neobsahuje údaj, aká suma sa započítava na splátku istiny a koľko zo splátky predstavuje splácanie úveru a či táto skutočnosť, pokiaľ by absentovala v zmluve, bola dôvodom pre posúdenie úveru ako bezúročného a bez poplatkov.

8. Preskúmaním zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 10.05.2013 vyplýva, že cena tovaru alebo služby, na ktorú bol poskytnutý úver, predstavuje 753,78,- Eur, priama platba predajcovi bola vyplatená vo výške 75,- Eur, výška úveru predstavuje 678,78,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splátiť mesačne po 34,51,- Eur v 36 splátkach vždy do 15. dňa v mesiaci pri splatnosti prvej mesačnej splátky 15.06.2013 s konečnou splatnosťou úveru 15.05.2016. Výška úrokovej sadzby bola dohodnutá fixne na 39 % ročne pri RPMN 46,78 %. Priemerná RPMN bola dohodnutá na 47,29 % a celková suma potom predstavovala 1 161,36,-Eur. Poplatok za poistenie bol dohodnutý vo výške 6,99 %, pričom úver mal byť čerpaný jednorázovo a bezhotovostne. Zmluva bola uzatvorená na dobu určitú.

9. K jedinej námietke odvolateľa je potrebné uviesť, že zmluva o úvere má zrozumiteľne a stručne uvádzať druh úveru, totožnosť a adresy zmluvných strán, dĺžku trvania zmluvy o úvere, celkovú výšku úveru a podmienky, ktoré upravujú jeho čerpanie; v prípade úveru vo forme odloženej platby za konkrétny tovar alebo službu alebo v prípade zmluvy o viazanom úvere tento tovar alebo službu a ich predajnú cenu, úrokovú sadzbu úveru, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere, výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia. V prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou má spotrebiteľ právo vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. Amortizačná tabuľka uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, lehoty a podmienky ich úhrady, upravuje rozpis každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa ak dodatočné náklady podľa zmluvy o úvere môžu meniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o úvere. Nie je teda potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala údaj o tom, aká časť splátky bude započítaná na istinu a aká na úroky; v tomto smere vnútroštátna úprava nemôže stanoviť prísnejšie podmienky (viď rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-42/15 zo dňa 09.11.2016).

10. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku (t. j. okrem zamietajúceho výroku) potvrdil ako vecne a právne správny.

11. V dôsledku úspechu žalobca má v odvolacom konaní právo na priznanie nároku na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 396 ods. 1 C. s. p. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania za 1 úkon právnej služby. Preto krajský súd rozhodol tak, že mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania priznal; o výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník podľa § 262 ods. 2 C. s. p.

13. S účinnosťou ku dňu 01.07.2016 došlo ku cezhraničnému zlúčeniu spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a. s., t. j. pôvodného žalobcu so spoločnosťou BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž Francúzsko, zapísanej v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 90, konajúcej na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, 821 08, IČO: 47 258 713, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Po, vložka č. 2990 B, čím spoločnosť CETELEM zanikla zlúčením bez likvidácie a spoločnosť BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA sa ku dňu 01.07.2016 stala jej univerzálnym právnym nástupcom. S poukazom na §64 a §65 ods. 1 C. s. p. je potrebné pokračovať v konaní s týmto právnym nástupcom žalobcu (...§64 - ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví; ...§65 ods. 1 - právny nástupca podľa §63 a §64 prijíma stav konania ku dňu zániku procesnej subjektivity svojho predchodcu).

14. Pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak civilný súdny poriadok neustanovuje inak (§211 ods. 2 O. s. p., §378 ods. 1 C. s. p.). V zmysle Civilného sporového poriadku stranami konania sú žalobca a žalovaný; procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví. Ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom, ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví. Právny nástupca prijíma stav konania ku dňu zániku procesnej subjektivity svojho predchodcu; ak strata procesnej subjektivity nastane až po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, postupuje súd podľa §63 a §64 (smrť strany, resp. zánik strany); vyhláseným rozhodnutím zostáva súd viazaný. O pokračovaní v konaní rovnako ako v prípade zastavenia konania vydáva súd rozhodnutie. Procesné lehoty sa zánikom procesnej subjektivity prerušujú, právnemu nástupcovi začne plynúť nová procesná lehota doručením uznesenia podľa §63 alebo §64.

15. V preskúmvanej veci je zrejmé, že žalobca zanikol následkom cezhraničného zlúčenia, teda došlo k univerzálnnej sukcesii bez straty procesnej subjektivity, čím dochádza k obligatórnemu pokračovaniu v konaní s právnym nástupcom vo všetkých súdnych konaniach, kde spoločnosť CETELEM vystupuje ako strana konania.

16. Vzhľadom na uvedené skutočnosti s poukazom na citované zákonné ustanovenia krajský súd rozhodol tak, že z dôvodu zániku pôvodného žalobcu CETELEM SLOVENSKO a. s. pokračuje v konaní vedenom pred Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 20C/203/2015 a v konaní vedenom pred krajským súdom pod sp. zn. 17Co/963/2015 s jeho právnym nástupcom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA.

17. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).